



Aan de leden van de gemeenteraad.

## Raadsinformatiebrief 131

Helmond, 5 december 2022

Zaaknummer: 51136770

Onderwerp: Graven Molukse KNIL-militairen

Geachte leden van de gemeenteraad,

In het herdenkingsjaar 70 jaar Molukkers in Nederland heeft burgemeester Blanksma toegezegd om de grafrechten van de graven van Molukse KNIL-militairen in Helmond over te nemen. Naar aanleiding hiervan heeft het college op 5 december 2022 besloten hoe hier invulling aan te geven. Dit voorstel is tot stand gekomen op basis van contacten met de Molukse gemeenschap en begraafplaatsbeheerders in Helmond. In deze brief leest u waarom dit is en wat dit omvat.

### **Namens de Helmondse gemeenschap erkennen we het leed van de Molukkers**

Na de onafhankelijkheid van Indonesië (1949) werd het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger (KNIL) opgeheven. In 1951 kwamen de voormalige Molukse KNIL-militairen, en hun gezinnen, naar Nederland. Hun werd beloofd dat ze op korte termijn terug zouden keren naar huis. De Molukse gezinnen werden in Nederland opgevangen in woonoordern, waaronder voormalige concentratiekampen. Er werd bovendien weinig naar de Molukkers omgekeken, terwijl hun verblijf in Nederland permanent werd. Dit heeft diepe sporen nagelaten, ook bij de jongere generaties, tot op de dag van vandaag. Daarom heeft de burgemeester in 2021 de brief aan het kabinet medeondertekend. In deze brief roepen burgemeesters het kabinet op om te erkennen dat ontvangst en opvang van Molukse KNIL-militairen in Nederland onwaardig is geweest. Steeds meer gemeenten besluiten daarom ook de grafrechten te betalen voor de graven van Molukse KNIL-militairen.

### **Wij bieden aan de grafrechten te betalen per 1 januari 2021 voor een periode van 50 jaar**

Het is onmogelijk om de grafrechten voor onbepaalde tijd af te kopen. Daarom is een periode van 50 jaar gekozen; 50 jaar is lang genoeg om rechthebbenden rust te geven. De gemeente kan in 2071 afwegen dit aanbod wel of niet te verlengen.

Voor rechthebbenden betekent dit dat er vanaf 1 januari 2021 geen grafrechten verschuldigd zijn tot 2071. Vooruitbetaalde grafrechten (gerekend vanaf deze datum) worden door de gemeente terugbetaald. Rechthebbenden ontvangen binnenkort een brief met dit aanbod. Zij kunnen zelf beslissen of zij hier gebruik van willen maken. We hebben nu met hulp van de Molukse gemeenschap en de begraafplaatsbeheerders 23 graven in Helmond in beeld. Het betreft graven van Molukse KNIL-militairen en hun echtgenoten die begraven zijn op begraafplaatsen in Helmond. Ook gezinnen die we nog niet in beeld hebben, kunnen zich bij ons melden. Dit aanbod staat open voor iedereen die tot de doelgroep behoort. Met de betreffende begraafplaatsen sluiten we een overeenkomst waarin we de gemaakte afspraken vastleggen.

### **Daarnaast bieden we aan gedenkstenen te plaatsen bij graven van Molukse KNIL-militairen**

Nabestaanden kunnen zelf kiezen of ze gebruik van willen maken van dit aanbod. Als ze dat willen, dan zorgt de gemeente voor de realisatie en plaatsing van de gedenksteen. De gedenksteen is daarna eigendom van de nabestaanden. Door het plaatsen van een klein gedenkteken hopen we bij te dragen aan eerherstel van de Molukse KNIL-militairen. Bovendien worden de graven zo voor iedereen herkenbaar. Betreffende



graven bevinden zich op de Rooms-Katholieke Begraafplaatsen van de Parochie Heilige Lambertus aan de Molenstraat en de Leonardus aan de Wethouder Ebbenlaan, de Luciabegraafplaats in Mierlo-Hout en op de Protestantse Begraafplaats aan de Molenstraat. De burgemeester heeft in het herdenkingsjaar ook een toezegging gedaan voor een monument voor Indië-herdenking. De Stichting Indië-Herdenking Helmond en de Stichting Ain ni Ain werken aan realisatie hiervan in 2023.

**Op 14 december 2022 onthult burgemeester Blanksma de eerste gedenksteen**

Dit gebeurt (in besloten kring) op de begraafplaats Molenstraat. De gedenksteen wordt onthuld voor de weduwe mevrouw Noesmesse. Zij is in Helmond de laatste persoon van de eerste generatie die in 1951 naar Nederland kwam. Alle betrokkenen worden persoonlijk uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.

Hoogachtend,  
Burgemeester en wethouders van Helmond,

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel  
burgemeester

H.J. de Ruiters  
secretaris